

Direct van het DEC

Direct van het DEC, direct dus van het Doxis Expertise Centrum. Een geregeld terugkomende rubriek in Info Management. Een rubriek waarin elke keer wordt ingegaan op een facet van informatiemanagement. Puur informatief. Mocht u (helemaal gratis overigens) meer willen weten over wat aan bod komt of antwoord willen op andere vragen, neemt u gerust direct contact op met het DEC:

Telefoon: 070 - 317 71 72

Fax: 070 - 320 63 67

E-mail: DEC@doxis.nl

Internet: www.doxis.nl

Administratieve lastenverlichting voor de burger

De automatisering van de informatievoorziening maakt het mogelijk om op eenvoudige wijze gegevens tussen overheidsinstellingen uit te wisselen. Tegenstanders van deze uitwisseling wijzen echter op het gevaar van verlies aan privacy. Ook is men bang dat de gegevens in verkeerde handen kunnen vallen. Toch blijkt voor de meerderheid van de burgers de voordelen van uitwisseling zwaarder te wegen dan de nadelen. Dit blijkt uit een onderzoek dat in opdracht van het Platform voor de Informatiesamenleving EPN werd uitgevoerd. EPN is een onafhankelijke stichting die zich inzet voor de maatschappelijke meerwaarde van ICT. Maar liefst driekwart van de ondervraagden is voor gegevensuitwisseling tussen overheidsinstellingen als daarmee de administratieve lasten worden verlicht. Steeds opnieuw moeten op formulieren dezelfde gegevens worden ingevuld, bijvoorbeeld voor huursubsidie, uitkering en gezondheidszorg. Voorstanders vinden dat overheidsinstellingen veel van deze gegevens uit de eigen administratie moeten kunnen halen. Bovendien kan de overheid hier een enorm bedrag mee besparen. In België bijvoorbeeld levert de Kruispuntbank, waar de gegevens worden uitgewisseld, jaarlijks alleen al twee miljard Euro extra op door een effectievere bestrijding van fraude in de sociale zekerheid.

Voor deze gegevensuitwisseling is echter wel een wettelijke regeling nodig, waaraan momenteel wordt gewerkt. De Tweede Kamer steunt de invoering van een Wet op de Eenmalige Gegevensverstrekking. Volgens de plannen wordt deze echter niet voor 2007 ingevoerd. Vervolgens moet de digitale infrastructuur nog voor de gegevensuitwisseling geschikt worden gemaakt. Wij volgen de ontwikkelingen op de voet.

Gemeentelijke selectielijst

De vaststelling van de nieuwe gemeentelijke selectielijst heeft inmiddels een paar jaar vertraging opgelopen. In eerdere uitgaven van Info Management werd u daarover reeds geïnformeerd. Bij het DEC komen veel vragen binnen over de huidige stand van zaken. Wij geven u hierbij de situatie op het moment dat dit artikel werd geschreven.

In maart 2004 is de VNG Commissie voor de Archieven bijeen geweest voor een overleg met het Nationaal Archief. Voor 15 april 2004 zullen de laatste wijzigingen en aanvullingen op de lijst worden verwerkt. Daarna zal de lijst aan de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen worden toezonden met het verzoek de VNG te machtigen om namens hen de lijst in procedure te brengen (reactieperiode zes weken). Vervolgens wordt de lijst ter vaststelling ingediend

bij de minister van Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen, ter inzage gelegd en voor advies aangeboden aan de Raad voor Cultuur. Rekening houdend met de wettelijke termijnen zou de lijst dan begin 2005 kunnen worden vastgesteld.

Correspondentiewijzer

In 2003 verschenen verschillende publicaties over de reactiesnelheid van de overheid op burgerbrieven en e-mail. In vervolg daarop maken wij u graag attent op de Correspondentiewijzer van de Nationale Ombudsman. In deze Correspondentiewijzer zijn deze wettelijke eisen en de normen voor alle vormen van correspondentie tussen overheid en burger op een rij gezet. Hierin zijn de eisen voor de behandeling van aanvragen, bezwaar- en klaagschriften overzichtelijk uitgewerkt. Bij de verschillende termijnen is aangegeven of deze zijn gebaseerd op de Algemene wet bestuursrecht (Awb) of op advies van de Nationale Ombudsman. De Correspondentiewijzer is gratis te bestellen bij de Nationale Ombudsman (070) 3563679 of te downloaden van www.nationaleombudsman.nl.

Wet boeten en maatregelen vervallen

Door de invoering van de Wet werk en bijstand is de Wet boeten, maatregelen en terug- en invordering sociale zekerheid per 1 januari 2004 vervallen. Veel gemeenten vragen zich af of de bewaartermijn van de uitkeringsdossiers sociale zaken hierdoor is gewijzigd. Met het in werking treden van de Wet boeten op 1 juli 1997 is de bewaartermijn van deze dossiers 20 jaar geworden. De dossiers van voor die datum hebben een bewaartermijn van 5 jaar. Eén van de verordeningen die gemeenten vóór 1 januari 2005 in het kader van de Wet werk en bijstand moeten vaststellen is de Maatregelenverordening

ook wel Afstemmingsverordening genoemd. Dat is de verordening waarin gemeenten moeten vastleggen wanneer de uitkering van een bijstandsgerechtigde wordt verlaagd indien zij/hij een aantal opgelegde verplichtingen niet nakomt. Daarmee vervangt deze verordening dus feitelijk de Wet boeten, maatregelen en terug- en invordering sociale zekerheid. Dit heeft geen gevolgen voor de bewaartermijn van de dossiers. De termijn van terugvordering is afgeleid van het Burgerlijk Wetboek (boek 3 artikel 309) en blijft ongewijzigd 20 jaar.

ZBO's en PBO's

Dat gemeenten, provincies en ministeries overheidsinstellingen zijn is voor iedereen duidelijk. Voor andere instellingen is het vaak minder eenvoudig vast te stellen of zij een overheidsinstelling zijn. Er zijn nog veel instellingen en bedrijven die overheidstaken uitoefenen en die daarmee onder de werkingssfeer van de Archiefwet vallen. Voor een belangrijk deel gaat het om de zogenaamde zelfstandige bestuursorganen (ZBO's) en om de organen van publiekrechtelijke beroeps- en bedrijfsorganisatie (PBO's). De Rijksarchiefinspectie heeft begin dit jaar een informatieblad gepubliceerd, waarmee duidelijk wordt gemaakt om welke instellingen en bedrijven het precies gaat en in hoeverre deze organisaties onder de archiefwetgeving vallen. Ook zijn er nieuwe lijsten gepubliceerd met ZBO's en PBO's. U kunt deze publicaties vinden op www.rijksarchiefinspectie.nl.

Gefaseerde vergunningverlening Woningwet

Per 1 januari 2003 is de nieuwe Woningwet in werking getreden. Eén van de gevolgen hiervan is de gefaseerde vergunningverlening. Het voordeel van gefaseerde vergunningverlening is dat de burger zijn bouwplan al in een vroeg stadium kan laten toetsen op haalbaarheid. Als het resultaat van deze toetsing positief is, mondt de 1e fase uit in de bouwvergunning 1e fase. In de 2e fase wordt getoetst aan het bouwbesluit en de niet-stedenbouwkundige voorschriften van de bouwverordening. Indien ook het resultaat van deze toetsing positief is wordt de bouwvergunning 2e fase verleend. Met de bouw kan pas worden begonnen indien zowel de 1e fasevergunning als de 2e fasevergunning is verleend.

In de praktijk komt het voor dat er geen 2e fasevergunning volgt. Dit kan zijn omdat de aanvraag wordt ingetrokken of omdat er geen gebruik van de 1e fasevergunning wordt gemaakt, waarna deze na 2 jaar vervalt (nieuwe werking Woningwet).

Aan het DEC werd de vraag voorgelegd wat in die gevallen de bewaartermijn is van de vergunningsbescheiden 1e fase. Naar onze mening kunnen de ingetrokken of (na 2 jaar) vervallen bouwvergunningen 1e fase na 3 jaar worden vernietigd. Dit is conform de vigerende selectielijst van 1983, maar ook conform de nieuwe (concept)selectielijst, die voor geweigerde, ingetrokken en vervallen verklaarde vergunningen een bewaartermijn van 3 jaar aangeeft.

Tienjarenblokken verplicht?

Onlangs deed de vraag zich voor of het overdragen van archiefbescheiden in tienjarenblokken wettelijk verplicht is. Wij zijn tot de volgende conclusie gekomen.

De bedoeling van de wetgever is dat archieven na 20 jaar en dan binnen 10 jaar worden overgedragen. De archiefbescheiden zijn dan dus maximaal 30 jaar oud. Het werken met tienjarenblokken is in het verleden voor de rijksadministratie tot regel geworden door artikel 24 van het Besluit algemene secretarie-aangelegenheden rijksadministratie, dat voorschreef dat het archief, als regel, elke 10 jaar wordt afgesloten, na afloop van het jaar waarvan het jaartal op 9 eindigt. Deze regel is veelal overgenomen in plaatselijke archiefregelingen. In de Archiefwet 1995, artikel 12, tweede lid staat dat bij algemene maatregel van bestuur regels voor de overbrenging zullen worden gesteld. Dit artikel verwijst naar het Archiefbesluit 1995, artikel 9, waarin staat dat de archiefbescheiden worden overgedragen in perioden, maar niet later dan 10 jaar nadat de archiefbescheiden de leeftijd van 20 jaar hebben bereikt. Dat wil dus zeggen dat het oudste stuk in dat blok 30 jaar oud is. Daarmee komt Nederland meer op één lijn met de meeste andere Europese landen waar een termijn van 30 jaar geldt. Ook voor de openstelling van historische archieven van de organen van de Europese landen geldt sinds 1983 een termijn van 30 jaar.

Het lag in de bedoeling in deze algemene maatregel van bestuur een bepaling op te nemen over de vorming van vijf- of tienjarenblokken, maar dat is niet gebeurd.

Uitgangspunt is dat overbrenging van archiefbescheiden zo snel mogelijk gebeurt nadat zij de leeftijd van 20 jaar hebben bereikt. Dit zal in de praktijk meestal niet op bezwaren stuiten. Bij grotere overheidsadministraties echter kan de vorming van vijf- of tienjarenblokken uit een oogpunt van doelmatigheid en werk- en kostenbesparing noodzakelijk zijn.

Onze conclusie is dat het overdragen in tienjarenblokken geen wettelijke, hooguit een lokale verplichting is.

Archiefwet 1995

Artikel 12

1. De zorgdrager brengt de archiefbescheiden die niet voor vernietiging in aanmerking komen en ouder zijn dan twintig jaar over naar een archiefbewaarplaats.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld, die bij de overbrenging van archiefbescheiden in acht dienen te worden genomen.

Archiefbesluit 1995

Artikel 9

1. De zorgdrager brengt de archiefbescheiden, bedoeld in artikel 12, eerste lid, van de wet in perioden over naar een archiefbewaarplaats, maar niet later dan tien jaar nadat die archiefbescheiden de leeftijd van twintig jaar hebben bereikt.

PIVOT

Recente uitgaven

In de reeks Rapporten Institutionele Onderzoeken zijn tot de sluitingsdatum van deze Info Management geen nieuwe PIVOT-rapporten verschenen.

Nummer 136 VOLKSHUISVESTING

Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein volkshuisvesting over de jaren 1945 - 1994.
Auteurs: dr. J.A.A. Bervoets, drs. N.C. van Oldenbeek en drs. J.C. Velsink.

Nummer 151 GELD SPEELT EEN HOOFDROL

Een institutioneel onderzoek naar het handelen in het kader van de geldzuivering, onderdeel van het financieel-economische en monetaire beleidsterrein waarvoor de Minister van Financiën verantwoordelijk is, 1942 - 1986.

Auteur: P.C.A. Lamboo

Bestellen

PIVOT-rapporten zijn te bestellen bij het Nationaal Archief, groep Selectie, de heer R. te Slaa, e-mail robin.te.slaa@nationaalarchief.nl, telefoon 070-3315511 of mevrouw A. Dellebeke, e-mail angela.dellebeke@nationaalarchief.nl, telefoon 070-3315592.

Slot

Heeft u vragen over deze of andere onderwerpen, wenst u advies of deskundige ondersteuning, belt u dan het DEC. Wij helpen u graag verder. Ook uw reactie of aanvullende informatie is bij het DEC van harte welkom.

